

วิธีการเขียนคำอธิบายรายวิชา

รศ.ดร. วิภาหัสโน

ความหมาย

คำอธิบายรายวิชา (Course Description) คือข้อความที่บอกให้ทราบว่า วิชานี้มีเนื้อหาสาระที่ต้องเรียนต้องสอนอะไรบ้าง หากน้อยกว่าห้าข้อก็ต้องระบุจำนวนหน่วยกิต ซึ่ง สัมพันธ์กับจำนวนชั่วโมงสอนตลอดภาคเรียน และจำนวนชั่วโมงสอน ต่อสัปดาห์

ผู้สอนซึ่งถือว่าเชี่ยวชาญในสาระของวิชาที่ตนสอนอยู่แล้ว ย้อมทราบดีว่า วิชาที่ตนสอนควรประกอบด้วยสาระเรื่องอะไรบ้าง การจัดกลุ่มนื้อหาเพื่อกำหนดชื่อเรื่อง (ชื่อ หน่วย) ที่จะสอน ควรทราบข้อจำกัดเป็นเบื้องต้น ดังนี้

1. หนึ่งภาคเรียนมี 18 สัปดาห์ เมื่อหักเวลาสอน เวลาหยุดอื่นๆ จะเหลือเวลาที่ใช้สอน ประมาณ 14 – 15 สัปดาห์
2. การกำหนดชื่อเรื่อง เพื่อให้เป็นระบบ ที่สามารถอ้างอิงได้ เราเรียกว่า หน่วย / บทเรียน / หัวข้อ (UNIT / LESSON / TOPIC)
3. เนื้อหา 1 หน่วย ใช้เวลาสอนประมาณ 2 สัปดาห์ และ แต่ละบทเรียน ใช้เวลาสอน ประมาณ 2 ชั่วโมง ดังนั้น ในแต่ละวิชา (3 หน่วยกิต) จะมีประมาณ 7 ± 2 หน่วย
4. หน่วยใช้เลข 1 หลัก บทเรียนใช้เลข 2 หลักและ หัวข้อใช้เลข 3 หลัก

คิดก่อนเขียน

ข้อควรทราบบางประการเป็นแห่งคิด

วิชา (คำอธิบายรายวิชา) เปรียบเสมือน Thailand ซึ่งประกอบด้วย จังหวัด 7 ± 2 คือ 5-9 จังหวัด และแต่ละจังหวัด ประกอบด้วยอำเภอ 2 อำเภอขึ้นไป ในแต่ละ อำเภอ ก็ต้องมีตำบล 2 ตำบลขึ้นไป เช่นเดียวกัน จะมีอำเภอเดียว ตำบลเดียว ไม่มีแน่นอน

ดังนั้น เมื่อเทียบกับวิชาของเราระดับจังหวัด เปรียบเหมือน หน่วย (Unit)
อำเภอ เทียบได้กับ บทเรียน (Lesson) และ ตำบล คือ หัวข้อ (Topic)

หน่วย / บทเรียน / หัวข้อ = จังหวัด / อำเภอ / ตำบล

จากการเปรียบเทียบ หน่วย คือ จังหวัด บทเรียน เป็น อำเภอ และ
หัวข้อ คือ ตำบล

กรุงเทพ = หน่วย ใช้เลข 1 หลัก

ดูสิต = บทเรียน ใช้เลข 2 หลัก

เทเวศร์ = หัวข้อ ใช้เลข 3 หลัก

ที่นิยมทำพิเศษอยๆ ดังแสดงเป็นตัวอย่างตามที่มักจะทำพิเศษอยๆ

หลายคนชอบยกระดับอำเภอ ขึ้นเป็น ระดับจังหวัดคือยก อำเภอคุณศิริ ขึ้นแทนจังหวัด กรุงเทพ เป็นผลให้ต้องยก ระดับตำบล ขึ้นแทน อำเภอ คือยกตำบลเทเวศร์ ขึ้นแทนอำเภอคุณศิริ ทำให้ต้องล่าวง หาตำบลไปได้ ไม่มีชื่อตำบลจึงไม่ควรยกอำเภอขึ้นเป็นจังหวัด เพราะอำเภอเล็กเกินไป (เรียงแบ่งพิเศษแล้ว) ข้าราชการบางวิชาไม่ระดับตำบลขึ้นมาเป็นจังหวัดคือหัวข้อไป คือนำหัวข้อขึ้นมาเป็นชื่อหน่วย ทำให้หน่วยเล็กเกินไป ทำให้การแบ่งหน่วยเป็นบทเรียนแบ่งบทเรียนเป็นหัวข้อไม่ได้ ซึ่ง พิคนาก ทำให้เดินทางลำบากไปไม่ได้เลย

จากตัวอย่าง เมื่อท่านยกชื่อบทเรียนเป็นชื่อหน่วย ก็ต้องนำชื่อหัวข้อมาเป็นชื่อบทเรียนแทน แล้ว ท่านจะพบปัญหาทันทีว่า ไม่รู้จะหาอะไร นานเป็นหัวข้อ แสดงว่า บทเรียนนั้นเล็กเกินกว่าจะดำเนินการ เป็นชื่อหน่วย แสดงว่าท่านตั้งชื่อหน่วยไม่ถูกแล้ว คือ หน่วยนั้นเล็กเกินไป งานบทเรียนไม่ได้ หาหัวข้อไม่ได้

หมายเหตุอนว่าท่านทำพิเศษแล้ว ต้องคิดหากำชื่อหน่วยใหม่ โดยมีผลการว่า แต่ละหน่วย ต้องสามารถแบ่งได้ 2 บทเรียนขึ้นไป และแต่ละบทเรียนต้องสามารถกันไว้ 2 หัวข้อขึ้นไป คือชื่อหน่วย ต้องไม่ซ้ำกันที่จะแตกต่างกัน บทเรียนและหัวข้อได้

คือ ต้องหาให้ได้ว่า ในแต่ละหน่วย ต้องมี 2 บทเรียนขึ้นไป ทำเนื่องเดียวกัน ในแต่ละ บทเรียน ต้องมี หัวข้อ 2 หัวข้อขึ้นไปจะมีบทเรียนเดียว หัวข้อเดียวไม่ได้ เมื่อทำเป็นระบบ ได้อย่างนี้ จึงจะสามารถเขียนคำอธิบายรายวิชาได้ถูกต้อง

ตัวอย่าง การแบ่ง หน่วย / บทเรียน / หัวข้อ

1. การเก็บเอกสาร 8 ชม.

1.1 หลักการเก็บเอกสารตามกฎหมายค่าสัตtru 2 ชม.

1.1.1 วิธีการจัดบัตรนำและแฟ้ม

1.1.2 ขั้นตอนการเก็บเอกสารตามกฎหมายค่าสัตtru

1.2 หลักการเก็บเอกสารตามเรื่อง 3 ชม.

1.2.1 ประเภทของการเก็บเอกสารตามเรื่อง

1.2.2 หลักการเก็บบัตรนำและแฟ้ม

1.2.3 ขั้นตอนการเก็บเอกสารตามเรื่อง

1.3. ระเบียบการเก็บเอกสารตามตัวเลข 3 ชม.

1.3.1 แหล่งเก็บเอกสารตามตัวเลข

1.3.2 ขั้นตอนการเก็บเอกสารตามตัวเลข

หลักการเขียนคำอธิบายรายวิชา

จากตัวอย่าง ก. หน่วย ใช้เลข หนึ่ง หลัก บทเรียน ส่อง หลัก และหัวข้อ สาม หลัก

ข. จะเขียนคำอธิบายรายวิชาได้ถูก ต้องพิจารณาสาระให้ครบถ้วนทั้ง 3 ระดับ
คือ หน่วย / บทเรียน / หัวข้อ

ก. ใน หนังหน่วย ต้องมีบทเรียน ส่อง บทเรียนขึ้นไป มีบทเรียน เดียวไม่ได้

ง. ใน หนังบทเรียน ต้องมี หัวข้อ ส่อง หัวข้อขึ้นไป มีหัวข้อเดียวไม่ได้

เนื่อทุกอย่างเป็นไปตามข้อ ก – ง และ ลงมือเขียน คำอธิบายรายวิชาได้ โดยนำเสนอชื่อ หน่วยการอ้อยเรียงต่อ กันเป็นอันเสร็จเรียบร้อยและถูกต้อง เมื่อทำเป็นระบบอย่างนี้แล้วต่อจากนี้ ไป ผู้สอนสามารถนำคำอธิบายนี้ ไปพัฒนาต่อเป็น หลักสูตรรายวิชา พัฒนาต่อเป็น แผนการสอน พัฒนาต่อเป็น เอกสารประกอบการสอน หรือ เอกสารคำสอน หรือเอกสารวิชาการอื่นๆได้ สะดวกในที่สุด

การสอน เริ่มสอนที่หัวข้อ ออกข้อสอบที่หัวข้อ เขียนเอกสารวิชาการที่หัวข้อ

ตัวอย่างการเขียน คำอธิบายรายวิชา(เลข 1 หลักคือชื่อหน่วย)

1. ทฤษฎีและโครงสร้างขององค์กร
2. หน้าที่ของการบริหาร
3. การจัดการและการแก้ปัญหาในโรงงานอุตสาหกรรม
4. การวิเคราะห์ปัญหาและการตัดสินใจ
5. การเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม
6. จรรยาบรรณในการจัดการอุตสาหกรรมเพื่อความยั่งยืน

EN 4113107 การบริหารและการจัดการองค์กรเพื่อความยั่งยืน 3 (3 – 0 – 6)

ทฤษฎีและโครงสร้างขององค์กร หน้าที่ของการบริหาร การจัดการและการแก้ปัญหาใน โรงงานอุตสาหกรรม การวิเคราะห์ปัญหาและการตัดสินใจ การเสริมสร้างคุณธรรมและ จริยธรรมและจรรยาบรรณในการจัดการอุตสาหกรรมเพื่อความยั่งยืน

**Traditional theories and structures of organizations ; functions of management ;
management and problems solving in industrial factories ; problems analysis and
decision making ; integrities and moralities promotion ; ethics in sustainable industrial
management**

ข้อเสนอแนะแนวทางการ Mapping เลขพารายวิชาที่มีชื่อไม่คงปฏิบัติ

เช่น วิชา 3 (2-2-5) วิชา 3 (1-4-4) วิชา 3 (1-6-2)

รศ.ดร. วิภาหัสส์

เกริ่นนำ

การศึกษา (Education) และการเรียนรู้ (Learning) ทำให้มนุษย์เราพัฒนาได้ 3 ด้าน

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) พัฒนาที่สมอง

2. ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) พัฒนาที่ใจ

3. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) พัฒนาที่กาย

การเรียนเข้า ไม่คงทุกภูมิ เป็นการพัฒนาด้านความรู้ (Knowledge) แต่ถ้าประสงค์จะพัฒนาทางด้านทักษะ (Skill) ด้วย นอกเหนือจากด้านความรู้แล้ว ยังมีอย่างเดียว หลักสูตรต้องจัดให้มีชื่อไม่คงปฏิบัติด้วย เพราะ การลงมือปฏิบัติด้วยตนเองท่านนั้น จึงจะมีผลให้เกิดการพัฒนาด้านทักษะทักษะมี 3 ประเภท ได้แก่

1. ทักษะทางปัญญา (Mental Skill) ใช้คำว่า “ปฏิบัติ” หรือ “ปฏิบัติการ ”
2. ทักษะทางจิต (Emotional Skill) ใช้คำว่า “ปฏิบัติ” หรือ “ปฏิบัติการ ”
3. ทักษะทางกาย (Physical Skill) ใช้คำว่า “ฝึกปฏิบัติ ” หรือ “ฝึกทักษะ ” หรือ “ปฏิบัติการ ”

ข้อตกลงที่ควรทราบในเบื้องต้น

มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕

กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ไว้ 6 ด้าน (6 Domain)

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (คือจิตพิสัย ใช้ ใจเรียน)
2. ด้านความรู้ (คือพุทธิพิสัย ใช้ สมองเรียน)
3. ด้านทักษะทางปัญญา(คือพุทธิพิสัย เป็นทักษะทางปัญญา ใช้ สมองเรียน)
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (คือจิตพิสัยทักษะทางจิต ใช้ ใจเรียน)

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(คือพูดหรือสับเปลี่ยนทักษะทางปัญญา ใช้ สมองเรียน)

6. ด้านทักษะพิสัย (คือทักษะทางกล้ามเนื้อ หรือการทักษะใช้กล้ามเนื้อที่มือที่เท้า หรือที่นิ้วเรียน)

ข้อควรสังเกต ทักษะ กับ ทักษะพิสัย มีความหมายแตกต่างกันไม่เหมือนกัน

การ Mapping

จากคำอธิบายรายวิชาแต่ละรายวิชาจะกำหนดจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ ดังนี้

นก. (ท. - ป. - น.) เข่น 3 (2-2-5) หรือ 1 (0-2-1) หรือ 3 (1-6-2)

ก่อนจะเริ่มทำการ Mapping

ท่านต้องกลับไปอ่านที่ คำอธิบายรายวิชา ให้ทราบชัดชัดว่า ผู้เรียนใช้สมองปฏิบัติ หรือ ใช้มือปฏิบัติกันแน่ หมายความว่า วิชานี้ท่านจะให้เข้าใช้มือเรียนหรือใช้สมองเรียน

ชั่วโมง 3 กรณี คือ

1. กรณีวิชาใด ใช้สมองเรียน หรือใช้ปัญญาเรียน เข่น

วิชา การเตรียมความพร้อมสำหรับศึกษา 3 (2 - 2 - 5) เมื่อพิจารณาจากคำอธิบายรายวิชาแล้ว ใช้สมองเรียน หรือปัญญาเรียน เพียงอย่างเดียว ดังนั้น การ Mapping ท่านต้อง分 คำว่า (ความรับผิดชอบหลัก) หรือ (ความรับผิดชอบรอง) ที่ Domain ที่ 3 และ 5 Domain ที่ 3 คือ ด้านทักษะทางปัญญา และ Domain ที่ 5 คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ฯ ส่วน Domain ที่เหลือ คือ Domain 1,2 และ 4 份 ของ คำว่าได้แล้วแต่กรณีแต่ห้าม分 คำว่า Domain ที่ 6 คือทักษะพิสัย เพราะเราไม่ได้ใช้มือเรียน แม้ว่าจะเป็นชั่วโมงปฏิบัติก็ตาม แต่นักเรียนปฏิบัติทางสมอง เช่น การระดมสมอง การจัดสัมมนาปัญหา การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เขียนวิทยากรบรรยาย เขียนโครงการเขียนแผนงาน การนำเสนอหน้าชั้น ฯลฯ (เป็นการปฏิบัติทางสมองทั้งนั้น ไม่ใช้มือเดย)

2. กรณีวิชาที่ใช้มือเรียน เช่น

วิชา การแก้สลักผลไม้และงานใบทอง 3 (1 - 4 - 4) เมื่อพิจารณาคำขอเชิญรายวิชาแล้ว ใช้ กล้านเนื้อมือ และน้ำรีบัน ดังนี้ การ Mapping ท่านต้องฝนคำ ฝนขาว ที่ Domain ที่ 6 ได้คือ ด้านทักษะพิสัย ส่วน Domain ที่เหลือ คือ Domain 1 - 5 ฝนขาวฝนคำได้ตามปกติแล้วแต่ครูสอนจะพิจารณา

3. กรณีวิชาใด ผู้เรียนต้องใช้ห้องสมอง และมือเรียน คือ ใช้ห้องพุทธพิสัย และทักษะพิสัยได้แก่ วิชาที่เรียนในห้องปฏิบัติการ คือ ห้อง Lab เช่น

วิชาปฏิบัติการวัสดุการทาง 1 (0 - 3-1) เมื่อพิจารณาคำขอเชิญรายวิชาแล้ว ใช้ห้องสมอง และมือเรียน ดังนี้ การ Mapping ท่านต้องฝนคำ ฝนขาว ทั้ง 6 Domain สำหรับDomain ที่ 6 คือ ด้านทักษะพิสัย ให้ฝนคำ ● ที่ ข้อย่อ 6.1 คือผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานตามแบบที่กำหนดได้ ส่วนข้อย่อ 6.2 และ 6.3 แล้วแต่ครูผู้สอนจะพิจารณา

หมายเหตุ : สำหรับชั้โนจสอนทุกถึง เราฝนขาวคำ ที่ Domain 1 – 5 ได้เป็นปกติอยู่แล้ว

หมายเหตุ

มาตรฐานผลการเรียนรู้ ด้านที่ 6 กีด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) มาตรฐานผลการเรียนรู้ กำหนดไว้ 3 หัวข้ออย่าง ได้แก่

6.1 ปฏิบัติงานตามแบบที่กำหนดได้ (Imitation) หมายถึง ทำการตามแบบที่ครูผู้สอนสาธิตให้ดูตามลำดับขั้นหรือทำการตามแบบที่เขียนออก หรือทำการตามแบบพิมพ์เขียว หรือทำการตามแบบในงาน ในปฏิบัติงานเป็นต้น

6.2 สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องโดยอิสระ (Control) หมายถึง เมื่อผู้เรียนปฏิบัติตามแบบ ในข้อ 6.1 ได้แล้ว ต่อไปให้กองทำงานโดยอิสระ ภายใต้การควบคุมแนะนำของครู

6.3 ประยุกต์การปฏิบัติงานเพื่อการแก้ปัญหาในสภาพจริงได้ (Automatism) ขั้นนี้นักเรียนควรจะทำการตามลำพังได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว และเป็นธรรมชาติ ไม่須ะเป็น โดยไม่ต้องใช้สมองคิดมาก คือเป็นไปโดยอัตโนมัติ เมื่อมีอะไรติดขัดสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ และถ้ามีช่วงโงงเหด็จมาก ได้ฝึกมากๆ ฝ่าว่าอาจทะลุถึงขั้นอ่องหรือขั้นเทพได้ในที่สุด

วิช้อพึงควรนักที่นับว่าสำคัญ

หากท่านผนดฯ ● (คือความรับผิดชอบหลัก)
ที่หัวข้ออยู่ได ในผลการเรียนรู้ด้านใด ท่านต้องทำการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ด้านนั้น ข้อ
ป้อนนั้นด้วยทุกครั้ง ทั้งนี้ต้องมีหลักฐานการประเมินพร้อมที่จะแสดงต่อกรรมการที่มาประเมินเห็นเป็นประจำนี้ ในทุก
ข้อ ทุกด้านเฉพาะที่ท่านผนดฯ ● ไว.

ส่องบท

ตัวอย่างพฤติกรรม **GO** และ **SO** รศ.ดร. วิทวิภาหัสน์ ตัวอย่างพฤติกรรม ที่นำมาใช้ในการเขียนจดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ทั่วไป General Objectives (GO.) ต้องเขียนที่ บทเรียน (Lessons) กี่อเลข 2 ส่องหลัก เป็นพฤติกรรมภายในคนอื่นสังเกตไม่เห็น วัดไม่ได้มีไว้สอน เช่น สอนให้รู้ สอนให้เข้าใจ (รู้, เข้าใจ กือ GO) จุดประสงค์เฉพาะ Specific Objectives (SO.) เขียนที่ หัวข้อ (Topics) กี่อเลข 3 สามหลัก เป็น พฤติกรรมภายนอก คนอื่นสังเกตเห็น จึงวัดได้มีไว้สำหรับสอบวัด เพื่อประเมินผลการเรียนดูว่า้นักเรียนบรรลุ ตามจุดประสงค์ทั่วไปที่เขียนไว้หรือไม่อ่างไร เช่น สอนให้บอก สอนให้อธิบาย (บอก, อธิบาย กือ SO)

มีข้อพึงระวังมาก ๆ กือ SO. ที่นำมาเขียนตามหลัง GO. ต้องเลือกใช้คำที่อยู่ระดับเดียวกัน GO. หรือต่ำกว่า GO. ห้ามเลือก SO. ที่เกินหรือสูงกว่า ระดับของ GO. เด็ดขาด

พฤติกรรมด้าน พุทธิพิสัย (Cognitive Domain)

ระดับ พฤติกรรม	จุดประสงค์ทั่วไป (GO.) เขียนที่บทเรียน กี่เลข ส่อง หลัก	จุดประสงค์เฉพาะ (SO.) เขียนที่หัวข้อ กี่เลข สาม หลัก
ระดับ ความรู้-ความจำ 1	ใช้คำเดียวกือ รู้ ตัวอย่าง เช่น รู้ระเบียบ รู้หลักการ รู้วิธีการ รู้คำจำกัดนั้น รู้ขั้นตอน รู้กฎ รู้เกณฑ์ รู้กฎหมาย ฯลฯ	บอก ... เขียน ... ระบุ ... เช่น บอกความหมาย บอกวิธี บอกกฎ เขียนหลักการ ระบุวิธี บอกสูตร ระบุชื่อ บอกประเภท เขียนขั้นตอน ระบุวิธีการ บอกวิธีการ ฯลฯ
ระดับ ความเข้าใจ 2	ใช้คำเดียวกือ เข้าใจ ตัวอย่าง เช่น เข้าใจเรื่อง เข้าใจกฎหมาย เข้าใจกฎ เข้าใจสูตร เข้าใจกระบวนการ เข้าใจหลักการ เข้าใจรูปแบบ ฯลฯ	อธิบาย ยกตัวอย่าง แยกข้อแตกต่าง ระบุ หลักการ บรรยาย ขยายความ ตีความ สรุป พยายาม คาดคะเน ลงความเห็น ให้ความหมาย แปลความ เปรียบเทียบ ฯลฯ
ระดับ การนำไปใช้ 3	คำนวณ แก้ปัญหา ประมาณการ พิจารณาเลือก ตรวจสอบ จัดทำ ใช้เครื่องมือ ใช้สูตรคำนวณ ฯลฯ	คำนวณหาค่า บอกวิธีการแก้ปัญหา หาจุดบกพร่อง ประมาณการ ปรับปรุง ซึ่งข้อดี ข้อเสีย หาค่า แก้ไข ข้อบกพร่อง เขียนแผนงาน เขียนแผนปฏิบัติงาน ฯลฯ
ระดับ สูงกว่าการ นำไปใช้ 4	ออกแบบ วางแผน อภิปราย สร้างสรรค์งาน วิเคราะห์ พัฒนา ประเมินค่า ประเมินผล ตัดสิน ฯลฯ	เลือก ตัดสิน เขียนแผนงาน กำหนดหลักการ วางแผน เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง กำหนดแบบ ออกแบบ ประดิษฐ์ กำหนดโครงสร้าง แต่งเรื่อง พัฒนางาน ฯลฯ

ส่องบท

สองบท

รศ.ดร. วิท วิภาหัสน์

พฤติกรรมด้าน ทักษะพิสัย (Phychomotor Domain)

	จุดประสงค์ทั่วไป (GO.) เขียนที่บันทึกเรียน คือเลข ส่อง หลัก	จุดประสงค์เฉพาะ (SO.) เขียนที่หัวข้อ คือเลข สาม หลัก
ไม่แบ่งระดับ	<p>ให้ใช้คำเดียวกันนั้น คือ มีทักษะในการ ตัวอย่างเช่น มีทักษะในการใช้เครื่องมือ มีทักษะในการใช้อุปกรณ์ มีทักษะในการปฏิบัติงาน มีทักษะในการติดตั้งอุปกรณ์ มีทักษะในการสร้าง มีทักษะในการตรวจสอบและแก้ไข มีทักษะในการทำ มีทักษะในการประดิษฐ์ มีทักษะในการซ่อมบำรุง ฯลฯ</p>	<p>ต้องใช้คำกริยาที่ใช้มือ ปฏิบัติ เช่น สร้าง แก้ไข ตั้งค่า เปิด ปิด ใส่ เย็บ ขัน ทา ตัด ลับ ตอก แกะ ติดตา ต่อ กิ่ง วัดขนาด ทำความสะอาด ฯลฯ</p>

พฤติกรรมด้าน จิตพิสัย (Affective Domain)

	จุดประสงค์ทั่วไป (GO.) เขียนที่บันทึกเรียน คือเลข ส่อง หลัก	จุดประสงค์เฉพาะ (SO.) เขียนที่หัวข้อ คือเลข สาม หลัก
ไม่แบ่งระดับ	<p>เห็นความสำคัญของ ตระหนักในคุณค่าของ รับผิดชอบ มีเจตคติที่ดีต่อ เห็นคุณค่าของ ภารกิจนิสัยที่ดี มีระเบียบ มีวินัย สะอาด ประณีต ฯลฯ</p>	<p>เห็นด้วย แสดงความสนใจ ปฏิบัติตาม ให้ความร่วมมือ มีสัมมาคาระ ชื่อเสียง เข้าร่วมกิจกรรม ตรงเวลา ติดตาม ประหมัด มีความกตัญญู ฯลฯ</p>

หมายเหตุ : พฤติกรรมที่เสนอแนะบางคำ สามารถใช้ได้ทั้ง GO. และ SO. และคำบางคำ อาจใช้ได้
 hely ระดับ ต้องพิจารณาที่ วเลหรือ บริบท ของคำนั้น

ข้อควรหลีกเลี่ยง : ในบทเรียนข้อเดียวกัน หรือ หัวข้อข้อเดียวกัน ให้ใช้ พฤติกรรมคำเดียวกันนั้น
ห้ามใช้ 2 พฤติกรรมในข้อเดียวกัน เช่น อ่าน เขียน รู้และเข้าใจ ในข้อเดียวกัน
ให้เขียน เข้าใจ คำเดียว คือใช้พฤติกรรมที่สูงสุดเพียงพฤติกรรมเดียว.

สองบท

รศ.ดร. วิท วิภาหัสน์